

R_m - затезна чврстоћа	N/mm ²
$R_{m,max}$ - максимална затезна чврстоћа	N/mm ²
$R_{p1,0}$ - напон течења код 1%	N/mm ²
T_{max} - највећа радна температура	°C
T_{min} - најмања радна температура	°C
V - запремина посуде	l

³ Прилог 2. Директиве 2009/105/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 16. септембра 2009. године о једноставним посудама под притиском (Annex II Directive 2009/105/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 relating to simple pressure vessels).

ПРИЛОГ 4^а.

МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ КОЈЕ МОРАЈУ ДА ЗАДОВОЉЕ ИМЕНОВАНА ТИЈЕЛА ЗА ОЦЈЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

1. Тијело, одговорна особа и особље одговорно за спровођење поступака оцјењивања усаглашености и верификације не могу бити: пројектант, произвођач, добављач, монтажер или корисник посуда над којима то тијело врши контролу, нити овлашћени заступник тих страна. Они не могу бити директно укључени у пројектовање, израду, маркетинг или одржавање посуда, а не могу ни представљати стране које су укључене у те активности. То не искључује могућност размјене техничких информација између произвођача посуда и тијела за оцјењивање усаглашености.

2. Тијело и његово особље морају да спроводе поступке оцјењивања усаглашености и верификације са највећим степеном професионалног приступа и стручне одговорности и не смију бити под притиском или утицајем, посебно не финансијским, од особа или група у чијем су интересу резултати контроле, а што би могло утицати на њихову одлуку или резултате верификације.

3. Тијело мора да располаже потребним особљем и да поседује потребан простор како би било у могућности да правилно изврши задатке техничке и административне природе у вези са контролом и надзором, а такође мора да има и приступ опреми потребној за спровођење поступака и верификације.

4. Особље одговорно за контролу мора да има следеће:

- 1) одговарајуће стручно и професионално образовање,
- 2) адекватно познавање захтјева контрола које извршава и искуство у том послу,
- 3) способности потребне за издавање сертификата, записа и извјештаја који показују да је контрола спроведена.

5. Непристрасност особља задуженог за контролу мора бити загарантована. Њихова накнада не смије да зависи од броја обављених контрола, нити од добијених резултата.

⁴ Прилог 3. Директиве 2009/105/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 16. септембра 2009. године о једноставним посудама под притиском (Annex III Directive 2009/105/EC of the European Parliament and of the Council of 16 September 2009 relating to simple pressure vessels).

248

На основу члана 6. тачка б) Закона о техничким прописима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 98/13) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар индустрије, енергетике и рударства д о н о с и

П РА В И Л Н И К

О АПАРАТИМА КОЈИ САГОРИЈЕВАЈУ ГАСОВИТА ГОРИВА

Члан 1.

Овим правилником утврђују се захтјеви за безбједност, поступци оцјењивања усаглашености, услови које су обавезна да испуне тијела за оцјењивање усаглашености и поступак њиховог именовања, као и знак и начин означавања усаглашености апарата који сагорјевају гасовита горива.

Члан 2.

(1) Овај правилник примјењује се на:

1) апарате на гасовита горива који су намијењени за кување, гријање, производњу топле воде, хлађење, расвјету или прање и који имају нормалну температуру воде нижу

од 105 °C (у даљем тексту: апарати), укључујући вентилаторске горioniце и гријна тијела која се опремају таквим горioniцима,

2) безбједносне, контролне или регулационе уређаје и подскопове, осим вентилационих горioniка и гријних тијела која се опремају таквим горioniцима, а који се засебно стављају на тржиште и намијењени су за уградњу у апарат или састављени као дио таквог апарата (у даљем тексту: опрема).

(2) Овај правилник не примјењује се на апарате који су намијењени за коришћење у индустријским процесима који се обављају у индустријским погонима.

Члан 3.

(1) У смислу овог правилника гасовито гориво је свако гориво које је при температури од 15 °C и притиску од 1 bar у гасовитом стању.

(2) У смислу овог правилника апарат се правилно користи уколико се:

1) исправно угради и правилно одржава у складу са упутствима произвођача,

2) користи уз дозвољена (одступања) варирања квалитета гаса и дозвољене (промјене) колебања доводног притиска,

3) користи у складу са предвиђеном намјеном или на начин који се може разумно предвидјети.

Члан 4.

Апарати из члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника могу се стављати на тржиште и у употребу само ако при правилној употреби не угрожавају безбједност људи, домаћих животиња и имовине.

Члан 5.

Апарати и опрема из члана 2. став 1. т. 1) и 2) овог правилника морају бити у складу са одговарајућим битним захтјевима прописаним у Прилогу 1. овог правилника, који чини саставни дио овог правилника.

Члан 6.

(1) Не може се забранити, ограничити или спријечити стављање на тржиште и употребу апарата из члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника који су у складу са овим правилником и који имају латиничку ознаку "C" прописану чланом 18. ст. 2. и 3. овог правилника.

(2) Не може се забранити, ограничити или спријечити стављање на тржиште опреме из члана 2. став 1. тачка 2) овог правилника којој је приложен сертификат на начин који је у складу са чланом 10. ст. 1, 2. и 3. овог правилника.

Члан 7.

(1) Апарати и опрема задовољавају прописане битне захтјеве наведене у Прилогу 1. овог правилника када испуњавају захтјеве BAS стандарда, којима су преузети одговарајући хармонизовани стандарди (EN) из области апарата и опреме.

(2) Министарство индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: Министарство) и Републички завод за стандардизацију и метрологију Републике Српске (у даљем тексту: Завод) на својим интернет страницама објављују листу стандарда из става 1. овог члана.

Члан 8.

(1) Изузетно од члана 6. овог правилника, у случају да надлежни инспекцијски орган утврди да апарати који се правилно користе и имају латиничку ознаку "C" могу угрозити безбједност људи, домаћих животиња или имовине, предузеше све одговарајуће мјере за повлачење апарата са тржишта, односно забранити или ограничити њихово стављање на тржиште и о томе мора обавијестити Министарство, наводећи разлоге за предузете мјере, а посебно наводећи следеће разлоге неусаглашености:

1) неиспуњавање битних захтјева прописаних у члану 5. овог правилника, ако апарат није у складу са захтјевима стандарда из члана 7. став 1. овог правилника,

2) погрешне примјене стандарда из члана 7. став 1. овог правилника,

3) недостатака у стандардима из члана 7. став 1. овог правилника.

(2) Када апарат није усаглашен, а има латиничку ознаку "С", надлежно инспекцијско тијело предузеће мјере против произвођача или његовог овлашћеног заступника који је неосновано ставио ознаку усаглашености.

(3) У случају из става 2. овог члана, Министарство ће на својој интернет страници одмах обавијестити јавност о предузетим мјерама.

Члан 9.

(1) Поступци оцјене усаглашености серијски произведених апарата су:

1) преглед типа како је прописано у тачки 1. Прилога 2. овог правилника, који чини његов саставни дио;

2) поступци по избору произвођача, а прије стављања апарата на тржиште:

1. изјава о усаглашености с типом, како је прописано у тачки 2. Прилога 2. овог правилника, или

2. изјава о усаглашености с типом (осигурање квалитета произвођача), како је прописано у тачки 3. Прилога 2. овог правилника, или

3. изјава о усаглашености с типом (осигурање квалитета производа), како је прописано у тачки 4. Прилога 2. овог правилника, или

4. верификација, како је прописано у тачки 5. Прилога 2. овог правилника.

(2) У случају појединачне или малосеријске производње апарата, произвођач може изабрати појединачну овјеру како је прописано у тачки 6. Прилога 2. овог правилника.

(3) По завршетку поступака у складу са ставом 1. тачка 2) и ставом 2. овог члана, на апарат који је усаглашен мора се поставити знак усаглашености прописан у чл. 18. и 19. овог правилника.

Члан 10.

(1) На опрему наведену у члану 2. став 1. тачка 2) овог правилника примјењују се поступци оцјене усаглашености прописани у члану 9. став 1. овог правилника, осим постављања ознаке усаглашености и гдје је то примјенљиво издавању изјаве о усаглашености.

(2) Издаје се сертификат којим се потврђује усаглашеност опреме с одговарајућим одредбама овог правилника и наводе се њене карактеристике и начин уградње у апарат или њено састављање ради постизања усаглашености с битним захтјевима који се примјењују за готове апарате из Прилога 1. овог правилника.

(3) Изјава о усаглашености из става 1. овог члана мора бити приложена уз опрему.

(4) Кад апарати подлијежу и захтјевима других прописа који захтијевају стављање ознаке усаглашености, та ознака такође означава да су апарати усаглашени са захтјевима тих других прописа.

(5) Када један или више прописа дозвољавају произвођачу да одабере које ће прописе примјенити, ознака усаглашености означава усаглашеност само с оним прописима које је произвођач примјенио.

(6) У случају из става 5. овог члана, појединости примјениених прописа морају се навести у документима, обавјештењима или упутствима које ти прописи захтијевају, а који се прилажу уз такве апарате.

(7) За апарате који се стављају на тржиште Републике Српске упутства за употребу, одржавање и уградњу морају бити на једном од језика и писама у службеној употреби у Републици Српској.

Члан 11.

(1) Послије спроведеног поступка оцјењивања усаглашености из чл. 9. и 10. овог правилника и ако производ

испуњава одређене захтјеве из овог правилника, именовано тијело издаје сертификат.

(2) Сертификат из става 1. овог члана садржи:

1) пословно име, односно име или назив и адресу сједишта именованог тијела које је издало сертификат,

2) јединствени број именованог тијела из обједињене листе именованих тијела за оцјену усаглашености производа у Републици Српској,

3) назив и број сертификата,

4) пословно име, односно име или назив и адресу сједишта произвођача,

5) пословно име, односно име или назив и адресу сједишта подносиоца захтјева,

6) назив производа који је предмет оцјене усаглашености, укључујући и врсту апарата и опреме, и ознаку типа, односно модул или друге податке ради ближе идентификације апарата и опреме, као и годину производње,

7) изричиту изјаву којом се потврђује да је производ усаглашен са захтјевима овог правилника, укључујући његов назив и број службеног гласника у којем је објављен, односно изјаву којом се потврђује да су апарати и опрема усаглашени са захтјевима примјениених BAS стандарда,

8) број извјештаја о прегледу или другог одговарајућег извјештаја на основу којег је издат сертификат,

9) рок важења сертификата,

10) идентификацију и потпис овлашћеног лица, одговорног за издавање сертификата,

11) мјесто и датум издавања сертификата.

Члан 12.

(1) Тијело за оцјењивање усаглашености, у смислу овог правилника, јесте правно лице које спроводи одговарајуће поступке оцјењивања усаглашености апарата и опреме у складу са Прилогом 2. овог правилника.

(2) Спровођење поступака оцјењивања усаглашености из чл. 9. и 10. овог правилника може да обавља тијело за оцјењивање усаглашености које, поред услова из Прилога 4. овог правилника, који чини његов саставни дио, испуњава и следеће услове:

1) има стручно оспособљена запослена и друга ангажована лица у овој области и обиму за које је тијело за оцјењивање усаглашености именовано,

2) да обезбиди потребну опрему и простор,

3) да обезбиди независност и непристрасност у односу на лица повезана са производом који је предмет оцјењивања усаглашености,

4) да посједује акт о додјели акредитације прибављен у поступку акредитације код Института за акредитацију Босне и Херцеговине или неког другог међународно признатог акредитационог тијела,

5) да има прописане процедуре за поступање са приговорима на његов рад и донесене одлуке,

6) да обезбиди чување пословне тајне,

7) да обезбиди осигурање од одговорности за штету.

Члан 13.

(1) Тијело за оцјењивање усаглашености подноси Министарству захтјев за именовање, уз који прилаже документе којима потврђује да испуњава критеријуме из Прилога 5. овог правилника, који чини његов саставни дио.

(2) Министарство има право да изврши непосредну провјеру испуњености критеријума из Прилога 5. овог правилника путем увида у простор, опрему и акте тијела за оцјењивање усаглашености.

(3) Министар индустрије, енергетике и рударства (у даљем тексту: министар) доноси рјешење о именовању ако тијело за оцјењивање усаглашености (у даљем тексту: именовано тијело) испуњава критеријуме из Прилога 5. овог правилника.

(4) Рјешење о именовану садржи обим овлашћења именованог тијела у вези са обављањем послова оцјењивања усаглашености апарата и опреме.

(5) Рјешење о именовану доноси се са роком важења на пет година.

Члан 14.

(1) Ако Министарство утврди да именовано тијело више не испуњава прописане услове и не извршава своје обавезе, доноси рјешење којим се укида рјешење о именовану и прије истека рока на који му је оно издато.

(2) Прије укидања рјешења из става 1. овог члана, Министарство може, узимајући у обзир значај недостатака у вези са испуњавањем услова или извршавањем обавеза, у писаној форми да упозори именовано тијело о недостацима у вези са испуњавањем услова или извршавањем обавеза и да одреди рок за отклањање тих недостатака, који не може бити дужи од 60 дана.

Члан 15.

(1) Министарство води Регистар именованих тијела за оцјењивање усаглашености апарата и опреме.

(2) Министарство је дужно да достави Заводу обавјештење о именовану тијелу за оцјењивање усаглашености, као и о престанку именовања, у року од 30 дана од дана именовања, односно престанка именовања.

(3) Обавјештење из става 2. овог члана садржи пословно име, односно назив и адресу именованог тијела за оцјењивање усаглашености, период именовања и обим овлашћења именованог тијела за оцјењивање усаглашености.

Члан 16.

(1) Именовано тијело води евиденцију о издатим сертификатима.

(2) На захтјев произвођача или његовог овлашћеног заступника, односно увозника именовано тијело издаје извод из евиденције, који садржи податке о пословном имену или називу произвођача, врсти, односно типу апарата и опреме за који је издат сертификат и рок његовог важења.

(3) Именовано тијело објављује на својој службеној интернет страници евиденцију о издатим сертификатима.

Члан 17.

Подносилац захтјева за оцјењивање усаглашености сноси трошкове поступка оцјењивања усаглашености и издавања сертификата о усаглашености, у складу са прописом којим се регулише начин именовања тијела за оцјењивање усаглашености производа.

Члан 18.

(1) Означивање усаглашености према захтјевима овог правилника обавља се стављањем одговарајућег знака усаглашености, који се налази у Прилогу 3. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Знак усаглашености који се користи у Републици Српској је у облику квадрата, са стилизованим латиничким словом "С" у средини.

(3) Ако је поступак оцјењивања усаглашености спровело именовано тијело у складу са чл. 9. и 10. овог правилника, испод квадрата са словом "С" обавезно се додају два правоугаоника у складу са пропорцијама из Прилога 3. овог правилника.

(4) У први правоугаоник уписује се идентификациони број именованог тијела за оцјењивање усаглашености, а у други правоугаоник уписују се двије посљедње цифре године издавања документа о усаглашености.

(5) На знаку усаглашености из става 2. овог члана минимална дужина странице "а" квадрата је 5 mm.

Члан 19.

(1) Знак усаглашености поставља се на видном мјесту и у лако читљивом и неизбрисивом облику на апарат или на натписну плочицу која је на њега причвршћена.

(2) Натписна плочица из става 1. овог члана мора бити израђена на начин да се не може поново употребљавати.

(3) На апарате и натписну плочицу могу се стављати и други знакови, симболи и друге ознаке под условом да не умањују видљивост и јасноћу знака усаглашености.

(4) Није дозвољено стављање на апарате ознаке чији би садржај и облик могао навести трећа лица да га замијене са знаком усаглашености "С".

Члан 20.

(1) Подаци и информације у вези са поступцима оцјењивања усаглашености апарата и опреме, које посједују именована тијела, надлежни органи Републике Српске и друга лица на која се примјењује овај правилник сматрају се повјерљивим.

(2) Повјерљивим подацима и информацијама из става 1. овог члана сматрају се подаци и информације које су означене као пословна, професионална или службена тајна, у складу са овим правилником и другим прописима.

Члан 21.

(1) Када надлежни инспекцијски орган утврди да је знак усаглашености "С" неовлашћено стављен, произвођач или његов овлашћени заступник са сједиштем у Републици Српској дужни су да ускладе производ са одредбама које се односе на стављање знака усаглашености.

(2) Када произвођач или његов овлашћени заступник са сједиштем у Републици Српској не поступи на начин из става 1. овог члана, надлежни инспекцијски орган мора предузети све одговарајуће мјере да спријечи стављање на тржиште и употребу таквог производа или мора осигурати да се тај производ повуче са тржишта у складу са поступцима из члана 8. овог правилника.

Члан 22.

(1) Овлашћења за спровођење поступака оцјењивања усаглашености која су издата на основу прописа који су важили до ступања на снагу овог правилника остају на снази до истека њиховог рока важења, а најкасније до почетка примјене овог правилника.

(2) Произвођач или његов овлашћени заступник могу, најкасније до почетка примјене овог правилника, ставити на тржиште и употребу производ који је усаглашен са прописима који су важили до почетка примјене овог правилника.

(3) Произвођач или његов овлашћени заступник у исправи о усаглашености производа која се ставља на тржиште у року из става 2. овог члана наводе податке о прописима (назив прописа и број службеног гласника у којем је пропис објављен) са којима је производ усаглашен.

Члан 23.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о апаратима који сагореју гасовита горива ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/15 и 82/16).

Члан 24.

Овај правилник објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а ступа на снагу 1. фебруара 2019. године.

Број: 05.06/020-290/18
31. јануара 2018. године
Бања Лука

Министар,
Петар Ђокић, с.р.

ПРИЛОГ 1.

БИТНИ ЗАХТЈЕВИ

Обавезе које произлазе из битних захтјева у овом прилогу за апарате вриједи и за опрему када постоје одговарајући ризици.

1. ОПШТИ УСЛОВИ

1.1 Апарати морају бити тако конструисани и израђени да раде сигурно и да не представљају никакву опасност за лица, домаће животиње или имовину приликом правилног коришћења како је прописано у члану 3. став 2. овог правилника.

1.2 Приликом стављања на тржиште сви апарати морају: имати приложено техничко упутство намијењено инсталатеру, имати приложено упутство за употребу и одржавање намијењено кориснику, носити одговарајућа упозорења која се такође морају навести и на амбалажи. Упутства и упозорења морају бити на једном од језика и писама у службеној употреби у Републици Српској.

1.2.1 Техничка упутства намијењена инсталатеру морају садржавати сва потребна упутства за уградњу, подешавање и одржавање да би се осигурало правилно извођење тих радњи и сигурна употреба апарата.

У упутствима мора посебно да се наведе следеће:

- врста гаса који се користи,
- довод гаса под притиском који се користи,
- потребни довод свјежег ваздуха: за сагореивање, за избјегавање стварања опасних неизгорјелих гасних смјеса у апаратима који нису опремљени уређајем наведеним у тачки 3.2.3 овог прилога,
- услови за одвод производа сагореивања,
- за вентилаторске горioniки и гријна тијела (измјениваче топлоте) који се опремају таквим горioniцима, њихове функције, захтјеви за састављање (монтажу) ради постизања сагласности са битним захтјевима који се примјењују на готове апарате и, уколико је примјерено, списак комбинација према препоруци произвођача.

1.2.2 Упутства за употребу и одржавање намијењена кориснику морају садржавати све информације потребне за сигурну употребу и морају посебно указати кориснику на свако ограничење приликом употребе.

1.2.3 Упозорења на апарату и његовој амбалажи морају јасно да садрже врсту гаса који се користи, доводни притисак гаса који се користи и свако ограничење при употреби, а посебно ограничење према којем се апарат мора поставити само у просторима са довољним провјетравањем.

1.3 Опрема која је саставни дио апарата мора се конструисати и уградити тако да правилно удовољава својој намјени када је уграђена у складу са упутствима за уградњу. Упутства за уградњу, подешавање, рад и одржавање морају се приложити датој опреми.

2. МАТЕРИЈАЛИ

2.1 Материјали морају одговарати својој намјени и морају да издрже техничке, хемијске и топлотне услове којима ће, према очекивањима, бити изложени.

2.2 Карактеристике материјала које су битне за безбједност мора гарантовати произвођач или добављач (увозник, дистрибутер) апарата.

3. КОНСТРУКЦИЈА И ИЗРАДА

3.1 Уопштено

3.1.1 Апарати се морају израдити тако да при правилном коришћењу не може доћи до нестабилности, изболечења, лома или трошења који би нарушили њихову безбједност.

3.1.2 Кондензат који настаје при паљењу и/или током употребе не смије утицати на безбједност апарата.

3.1.3 Апарати морају бити конструисани и израђени тако да се опасност експлозије у случају спољног пожара сведе на најмању могућу мјеру.

3.1.4 Апарати морају бити израђени тако да не може доћи до нежељеног продора воде и ваздуха у гасовдне дијелове.

3.1.5 У случају дозвољеног колебања помоћне енергије, апарати морају наставити сигурно радити.

3.1.6 Недозвољено колебање или квар помоћне енергије или њена поновна успостава не смију проузроковати опасно стање.

3.1.7 Апарати морају бити конструисани и израђени на начин да се избјегну електричне опасности. У подручју примјене усаглашеност са безбједносним захтјевима у вези са електричним опасностима прописаним Правилником о електричној опреми намијењеној за употребу у оквиру одређених напонских граница треба да буде истовјетна испуњењу овог захтјева.

3.1.8 Сви дијелови апарата извргнути притиску морају издржати механичка и топлотна напрезања без деформација које би утицале на сигурност.

3.1.9 Апарати морају бити конструисани и израђени тако да квар безбједносног, контролног или регулационог уређаја не може узроковати опасно стање.

3.1.10 Уколико је апарат опремљен сигурносним и контролним уређајима, дијеловање контролних уређаја не смије угрозити окидање безбједносних уређаја.

3.1.11 Сви дијелови апарата који су постављени или подешени током израде и којима корисник или инсталатер не смије руковати морају бити одговарајуће заштићени.

3.1.12 Уклопни и регулишући уређаји морају бити јасно означени и морају носити одговарајућа упутства да би се спријечила грешка при руковању. Њихова конструкција мора бити изведена на начин који онемогућава случајне грешке при руковању.

3.2 Истицање неизгорјелог гаса

3.2.1 Апарати морају бити израђени тако да количина пропуштања гаса не представља опасност.

3.2.2 Апарати морају бити израђени тако да је истицање гаса током паљења и поновљеног паљења након гашења пламена ограничено да би се спријечило опасно накупљање неизгорјелог гаса у апарату.

3.2.3 Апарати намијењени употреби у затвореним просторима и просторијама морају бити опремљени посебним уређајима који спречавају опасно накупљање неизгорјелог гаса у таквим просторима и просторијама. Апарати који нису опремљени таквим уређајима могу се користити само у просторима у којима је довољно провјетравање да би се избјегло опасно накупљање неизгорјелог гаса. Угоститељски апарати и апарати погонени гасом који садржи отровне састојке морају се опремити горенаведеним уређајем за спречавање опасног накупљања неизгорјелог гаса.

3.3 Паљење

3.3.1 Апарати морају бити тако израђени да се при правилној употреби паљење и поновно паљење одвија несметано и да је обезбијењено међупаљење.

3.4 Сагореивање

3.4.1 Апарати морају бити тако израђени да је при правилном коришћењу осигурана стабилност пламена и да производи сагореивања не садрже неприхватљиве концентрације материје које су штетне по здравље.

3.4.2 Апарати морају бити тако израђени да приликом правилне употребе не може доћи до случајног истицања производа сагореивања.

3.4.3 Апарати спојени на димоводну цијев за одвод производа сагореивања морају бити тако израђени да у условима неправилне промаје кроз димњак не дође до истицања опасне количине производа сагореивања у датој просторији.

3.4.4 Самостални кућни апарати за гријање без димњака и проточне водогријалице без димњака не смију проузроковати у датој просторији или простору такву концентрацију угљен-моноксида која би могла представљати опасност по здравље изложених лица, имајући у виду предвидиво трајање њиховог излагања.

3.5 Ефикасно коришћење енергије

3.5.1 Апарати морају бити тако израђени да осигурају ефикасно коришћење енергије, узимајући у обзир стање технике и сигурносна полазишта.

3.6 Температуре

3.6.1 Дијелови апарата који су предвиђени за постављање у непосредној близини пода или других површина не смију постићи температуре које представљају опасност за окружење.

3.6.2 Површинска температура дршки и ручица апарата намијењених за руковање апаратом не смију представљати опасност за корисника.

3.6.3 Површинске температуре спољних дијелова апарата намијењених за кућну употребу, са изузетком површина или дијелова повезаних са преносом топлоте, не смију при радним условима представљати опасност за корисника, а нарочито за дјecu код које у обзир треба да се узме одговарајући период реаговања.

3.7 Прехрамбени производи, питка вода и вода за прање (санитарне намјене)

3.7.1 Не доводећи у питање правила Европске уније у овој области, материјали и саставни дијелови коришћени за израду апарата, који могу доћи у додир са храном, водом за пиће и водом за прање, не смију нарушити њихов квалитет.

¹ Прилог Г. Директиве 2009/142/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 30. новембра 2009. о апаратима на гасовита горива/Annex I Directive 2009/142/EC of the European Parliament and of Council of 30 November 2009 relating to appliances burning gaseous fuels/.

ПРИЛОГ 2¹.

ПОСТУПЦИ ОЦЕЊИВАЊА УСАГЛАШЕНОСТИ

1. ПРЕГЛЕД ТИПА

1.1 Преглед типа чини дио поступка којим именовано тијело провјерава и потврђује да апарат, као узорак предвиђене производње, задовољава одговарајућим одредбама овог правилника.

1.2 Захтјев за преглед типа мора поднијети произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској само једном именованом тијелу.

1.2.1 Захтјев мора да садржи:

- назив и адресу произвођача, а ако захтјев подноси његов овлашћени заступник, и назив и адресу овлашћеног заступника,
- писмену изјаву да захтјев није поднесен ниједном другом именованом тијелу и
- конструкцијску документацију прописану у Прилогу 4. овог правилника.

1.2.2 Произвођач мора именованом тијелу ставити на располагање апарат који представља узорак намјераване производње (у даљем тексту: тип). Именовано тијело може затражити друге примјерке типа уколико је то неопходно за програм испитивања. Тип може, осим тога, обухватити више верзија (варијанти) истог производа под условом да те верзије не посједују другачије функције у вези са врстом ризика.

1.3 Именовано тијело мора да:

- прегледа конструкцијску документацију и провјери да ли је тип израђен у складу са конструкцијском документацијом и мора да наведе елементе који су конструисани у складу са одговарајућим захтјевима стандарда из члана 7. овог правилника и битним захтјевима овог правилника,

- изведе или да да се изведу одговарајући прегледи и/или испитивања да би се провјерило да ли рјешења која је усвојио произвођач задовољавају битне захтјеве, ако нису примјеније стандарди из члана 7. овог правилника, и

- изведе или да да се изведу одговарајући прегледи и/или испитивања да би се провјерило да ли су одговарајући стандарди стварно примјеније, за које се произвођач одлучио, а чиме се обезбјеђује усаглашеност са битним захтјевима.

1.4 Уколико је тип у складу са одредбама овог правилника, именовано тијело мора подносиоцу захтјева издати сертификат о прегледу типа. Сертификат мора да садржи закључке прегледа, могуће услове његове ваљаности и потребне податке за препознавање одобреног типа и описе његовог рада уколико су потребни. Одговарајућа техничка документација, као што су цртежи и шеме, морају да се приложе уз сертификат.

1.5 Именовано тијело мора одмах обавијестити остала именована тијела о издавању сертификата о прегледу типа и могућим додацима типу који су наведени у тачки 1.7 овог прилога. Именована тијела могу добити копију сертификата о прегледу типа и/или додацима истог и, на оправдан захтјев, могу добити копију прилога сертификата и извјештаја о прегледима и испитивањима која су обављена.

1.6 Именовано тијело које одбије да изда или повуче сертификат о прегледу типа мора одмах о томе обавијестити Министарство које му је издало рјешење, надлежна инспекцијска тијела и остала именована тијела и навести образложење одлуке.

1.7 Подносилац захтјева мора извјештавати именовано тијело које је издало сертификат о прегледу типа о свим промјенама одобреног типа које би могле да утичу на усаглашеност са битним захтјевима. Именовано тијело које је издало сертификат о прегледу типа мора додатно одобрити измјене одобреног типа уколико такве промјене утичу на усаглашеност са битним захтјевима или условима прописаним за коришћење апарата. Додатно одобрење издаје се у облику додатка изворном сертификату о прегледу типа.

2. ИЗЈАВА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ

2.1 Изјава о усаглашености са типом је дио поступка којим произвођач изјављује да су дати апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да су у складу са одговарајућим битним захтјевима овог правилника. Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора поставити ознаку "С" на сваки апарат и сачинити писмену изјаву о усаглашености. Изјава о усаглашености може обухватити један или више апарата, а произвођач је дужан да чува изјаве. Ознаку "С" мора пратити идентификациони број именованог тијела одговорног за ненајављене провјере наведене у тачки 2.3 овог прилога.

2.2 Произвођач мора предузети све потребне мјере да би осигурао да производни процес, укључујући завршну контролу и испитивање производа, има за посљедицу истоврсност производа и усаглашеност свих апарата са типом описаним у сертификату о прегледу типа и са одговарајућим захтјевима овог правилника. Именовано тијело које бира произвођач мора обављати ненајављене провјере на апаратима према тачки 2.3 овог прилога.

2.3 Провјере апарата на мјесту производње именовано тијело мора ненајављено обављати у року од најдуже годину дана или чешије. Потребно је прегледати одговарајући број апарата и спровести одговарајућа испитивања прописана у важећим стандардима из члана 7. овог правилника или еквивалентна испитивања да би се осигурала усаглашеност са одговарајућим битним захтјевима овог правилника. Именовано тијело у сваком случају одредиће да ли је ова испитивања потребно обавити у цијелости или дјелимично. У

случају одбијања једног или више апарата, именовано тијело предузима одговарајуће мјере да би спријечило продају тих апарата.

3. ИЗЈАВА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ

(осигурање квалитета производње)

3.1 Изјава о усаглашености са типом (осигурање квалитета производње) поступак је којим произвођач који задовољава обавезе прописане у тачки 3.2 овог прилога изјављује да су дати апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да су у складу са одговарајућим битним захтјевима овог правилника. Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора поставити ознаку "С" на сваки апарат и сачинити писмену изјаву о усаглашености. Ова изјава може обухватити један или више апарата, коју је произвођач дужан да чува. Ознаку "С" мора пратити идентификациони број именованог тијела одговорног за надзор.

3.2 Произвођач примјењује систем квалитета који осигурава усаглашеност апарата са типом као што је описано у сертификату о прегледу типа и са одговарајућим битним захтјевима овог правилника. Произвођач подлијеже надзору како је наведено у тачки 3.4 овог прилога.

3.3 Систем квалитета

3.3.1 Произвођач мора за дате апарате поднијети захтјев за одобрењем свога система квалитета именованом тијелу по сопственом избору. Захтјев мора да садржи:

- документацију о систему квалитета,

- изјаву да ће спроводити обавезе које произлазе из одобреног система квалитета,

- изјаву да ће одржавати одобрени систем квалитета да би се осигурала његова трајна адекватност и дјелотворност и

- документацију која се односи на одобрени тип и копију сертификата о прегледу типа.

3.3.2 Сви елементи, захтјеви и одредбе које произвођач усвоји морају се документовати на систематски и логичан начин у облику мјера, поступака и писмених упутстава. Таква документација о систему квалитета мора омогућити једнообразно тумачење програма квалитета, планова, приручника и записа. Документација посебно садржи опис:

- циљева квалитета, организационе структуре и одговорности управе, као и њених овлашћења у вези са квалитетом апарата,

- производних процеса, контроле квалитета и техника осигурања квалитета, те системских поступака који ће се користити,

- прегледа и испитивања који ће се спроводити прије, током и након израде, те учесталост којом ће се спроводити и

- начина праћења постизања захтијевог квалитета апарата и стварног дјеловања система квалитета.

3.3.3 Именовано тијело мора прегледати и оцијенити систем квалитета да би утврдило да ли испуњава захтјева прописане у тачки 3.3.2 овог прилога. Оно мора прихватити усаглашеност са оним захтјевима у вези са системом квалитета који су прописани одговарајућим ВАС стандардима којима су преузети одговарајући хармонизовани стандарди (EN). О својој одлуци обавјештава произвођача и остала именована тијела. Обавјештење произвођачу мора да садржи закључке прегледа, назив и адресу именованог тијела и образложену одлуку о оцјени.

3.3.4 Произвођач мора обавијестити именовано тијело које је одобрило систем квалитета о свим побољшањима система квалитета у односу на промјене које доносе (нпр. нове технологије и поимања квалитета). Именовано тијело мора прегледати предложене измјене и одлучити да ли измијењени систем квалитета задовољава одговарајуће одредбе или је потребно спровести ново оцјенивање. О својој одлуци обавјештава произвођача. Обавјештење мора садржавати резултате контроле и образложену одлуку о оцјени.

3.3.5 Именовано тијело које повлачи одобрење система квалитета о томе мора обавијестити остала именована тијела, уз образложење одлуке.

3.4 Надзор

3.4.1 Сврха надзора је осигурати да произвођач уредно испуњава обавезе које произлазе из одобреног система квалитета.

3.4.2 Произвођач, у сврху инспекције, именованом тијелу мора омогућити приступ мјесту производње, контроле, тестове и складиштења, те доставити именованом тијелу све потребне податке, а посебно:

- документацију о систему квалитета и

- записе о квалитету, као што су извјештаји о контроли и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о оспособљености особља итд.

3.4.3 Именовано тијело мора, најмање једном у двије године, обавити провјере да би осигурало да произвођач одржава и при-

мјењује одобрени систем квалитета и мора доставити произвођачу извјештај о провјери.

3.4.4 Именовано тијело може вршити ненајављене посјете произвођачу. Током таквих посјета именовано тијело може спроводити испитивања апарата или дати да се испитају. Именовано тијело произвођачу мора доставити извјештај о контроли и, по потреби, извјештај о испитивању ако је оно спроведено.

3.4.5 Произвођач може, на захтјев, заинтересованим странама доставити извјештаје именованог тијела.

4. ИЗЈАВА О УСАГЛАШЕНОСТИ СА ТИПОМ

(осигурање квалитета производа)

4.1 Изјава о усаглашености са типом (осигурање квалитета производа) дио је поступка којим произвођач, који задовољава обавезе према тачки 4.2 овог прилога, изјављује да су дати апарати у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да задовољавају битне захтјеве овог правилника. Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора поставити ознаку "С" на сваки апарат и сачинити писмену изјаву о усаглашености. Ова изјава може обухватити један или више апарата, а произвођач је дужан да чува изјаве. Ознаку "С" усаглашености мора пратити идентификациони број именованог тијела одговорног за надзор.

4.2 Произвођач мора примијенити одобрени систем квалитета за завршну контролу апарата и приликом испитивања, како је прописано у тачки 4.3 овог прилога, и подлијеже надзору како је прописано у тачки 4.4 овог прилога.

4.3 Систем квалитета

4.3.1 У складу са овим поступком, произвођач мора за дате апарате поднијети захтјев за одобрење свог система квалитета тијелу за оцјену усаглашености по сопственом избору. Захтјев мора да садржи:

- документацију о систему квалитета,
- изјаву да ће спроводити обавезе које произлазе из одобреног система квалитета,
- изјаву да ће одржавати одобрени систем квалитета да би се осигурала његова трајна адекватност и дјелотворност,
- документацију која се односи на одобрени тип и копију сертификата о прегледу типа.

4.3.2 У оквиру система квалитета сваки апарат мора да се прегледа и морају да се спроведу одговарајућа испитивања утврђена у одговарајућем стандарду, односно стандардима из члана 7. овог правилника или њима еквивалентна испитивања да би се провјерила усаглашеност са одговарајућим битним захтјевима овог правилника. Сви елементи, захтјеви и одредбе које произвођач усвоји морају се документовати на систематичан и логичан начин у облику мјера, поступака и писмених упутстава. Оваква документација система квалитета мора омогућити једнообразно тумачење програма, планова, приручника и записа о квалитету. Документација о систему квалитета посебно треба да садржи опис:

- циљева квалитета, организационе структуре и одговорности управе и њених овлашћења у вези са квалитетом апарата,
- провјере и испитивања које је потребно обавити након израде и
- поступке провјере стварног дјеловања система квалитета.

4.3.3 Именовано тијело мора прегледати и оцијенити систем квалитета да би утврдило да ли он испуњава захтјеве прописане у тачки 4.3.2 овог прилога. Именовано тијело мора прихватити усаглашеност са оним захтјевима у вези са системом квалитета који су прописани одговарајућим ВАС стандардима. О томе обавјештава произвођача и извјештава остала именована тијела. Обавјештење произвођачу мора садржавати резултате прегледа, назив и адресу именованог тијела и образложену одлуку о оцјени.

4.3.4 Произвођач мора обавијестити именовано тијело које је одобрило систем квалитета о свим побољшањима система квалитета које, на примјер, захтијева нова технологија и поимање квалитета. Именовано тијело мора испитати предложене промјене и донијети одлуку да ли побољшан систем квалитета задовољава одговарајуће одредбе или је потребна поновна оцјена. О својој одлуци обавјештава произвођача. Обавјештење мора да садржи резултате контроле и образложену одлуку о оцјени.

4.3.5 Именовано тијело које повуче одобрење система квалитета мора о томе обавијестити остала именована тијела и образложити разлоге своје одлуке.

4.4 Надзор

4.4.1 Сврха надзора је да би се осигурало да произвођач уредно испуњава обавезе које произлазе из одобреног система квалитета.

4.4.2 Произвођач мора именованом тијелу ради инспекције омогућити приступ мјесту контроле, тестове и складиштења и доставити му све потребне информације, а посебно:

- документацију о систему квалитета и

- записе о квалитету, као што су извјештаји о контроли и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештај о оспособљености особља итд.

4.4.3 Именовано тијело мора најмање једном у двије године обавити провјере да би осигурало да произвођач одржава и примјењује одобрени систем квалитета и мора доставити произвођачу извјештај о провјери.

4.4.4 Именовано тијело може вршити ненајављене посјете произвођачу. Током таквих посјета именовано тијело може спроводити испитивања апарата или их дати на испитивање. Именовано тијело произвођачу мора доставити извјештај о инспекцији и извјештај о испитивању ако је оно спроведено.

4.4.5 Произвођач може, на захтјев, заинтересованим странама доставити извјештаје именованог тијела.

5. ВЕРИФИКАЦИЈА

5.1 Верификација је дио поступка којим произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској осигурава и изјављује да су апарати подвргнути поступцима прописаним у тачки 5.3 овог прилога у складу са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да задовољавају захтјеве овог правилника.

5.2 Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора предузети све потребне мјере да производни поступак осигура усаглашеност апарата са типом описаним у сертификату о прегледу типа и да задовољава захтјеве овог правилника. Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора поставити ознаку "С" на сваки апарат и мора сачинити изјаву о усаглашености. Изјава о усаглашености може обухватити један или више апарата, а чува је произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској.

5.3 Именовано тијело мора обавити одговарајуће прегледе и испитивања ради провјере усаглашености апарата са захтјевима овог правилника прегледом и испитивањем сваког апарата, како је то одређено у тачки 5.4 овог прилога, или прегледом и испитивањем апарата на статистичком основу, како је то одређено у тачки 5.5 овог прилога, према избору произвођача.

5.4 Верификација сваког апарата

5.4.1 Сви се апарати морају појединачно прегледати и одговарајуће испитати према одговарајућим стандардима из члана 7. овог правилника или њима еквивалентним испитивањима да би се провјерила њихова усаглашеност са типом описаним у сертификату о прегледу типа и захтјевима овог правилника.

5.4.2 Именовано тијело мора ставити или дати да се стави његов идентификациони број на сваки апарат и предочити у писаној форми сертификат о усаглашености за обављена испитивања. Сертификат о усаглашености може обухватити један или више апарата.

5.4.3 Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора предочити, на захтјев, сертификате о усаглашености које је издало именовано тијело.

5.5 Статистичка верификација

5.5.1 Произвођач мора дати апарате приказати у облику истоврсних група и предузети све потребне мјере да би осигурао да производни процес даје истоврсне апарате сваке производне групе.

5.5.2 Статистичка верификација је како слиједи.

Апарати се морају подвргнути статистичкој контроли према функцијама. Морају се разврстати у препознатљиве групе које се састоје од јединица истог модела и које су произведене у истим условима. Група се прегледа у ненајављеним размацима. Апарати који су одабрани као узорци прегледају се појединачно, а одговарајућа испитивања утврђена одговарајућим стандардом, односно стандардима из члана 7. овог правилника или њима еквивалентна испитивања спроводу се у сврху доношења одлуке о прихватању или одбијању групе. Примјењује се план узорковања са сљедећим карактеристикама:

- ниво квалитета који одговара вјероватноћи прихватања од 95% са процентом неусаглашених између 0,5% и 1,5% и

- гранични квалитет који одговара вјероватноћи прихватања од 5% са процентом неусаглашених између 5% и 10%.

5.5.3 Уколико се група прихвата, именовано тијело мора ставити или дати да се стави његов идентификациони број на сваки апарат и сачинити у писаној форми сертификат о усаглашености за обављена испитивања. Сви апарати из групе могу се ставити на тржиште, осим оних производа за чији је узорак утврђено да није у складу са битним захтјевима. Уколико је група одбијена, именовано тијело мора предузети одговарајуће мјере да би спријечило њено стављање на тржиште. У случају учесталог одбијања група, именовано тијело може обуставити статистичку верификацију. Произвођач може, под одговорношћу именованог тијела, стављати и касније идентификациони број током производње.

5.5.4 Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора на захтјев предочити сертификате о усаглашености издате од именованог тијела.

6. ПОЈЕДИНАЧНА ВЕРИФИКАЦИЈА

6.1 Појединачна верификација је поступак којим произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској осигурава и изјављује да је апарат за који је издат сертификат прописан у тачки 6.2 овог прилога усаглашен са захтјевима овог правилника. Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора на апарат поставити ознаку "С" и сачинити писмену изјаву о усаглашености, коју мора чувати.

6.2 Именовано тијело мора прегледати апарат и обавити одговарајућа испитивања, узимајући у обзир конструкцијску документацију ради утврђивања његове усаглашености са битним захтјевима овог правилника. Именовано тијело мора ставити или дати да се стави његов идентификациони број на одобрени апарат и мора саставити у писаној форми сертификат о усаглашености за обављена испитивања.

6.3 Сврха техничке документације која се односи на конструкцију прописану у Прилогу 4. овог правилника јесте омогућити да испитивање усаглашености буде у складу са захтјевима овог правилника, као и разумијевање конструкције, израде и употребе. Конструкцијска документација прописана у Прилогу 4. овог правилника мора бити доступна именованом тијелу.

6.4 Уколико именовано тијело то сматра неопходним, прегледи и одговарајућа испитивања могу се обавити након уградње апарата.

6.5 Произвођач или његов овлашћени заступник основан у Републици Српској мора на захтјев предочити сертификате о усаглашености издате од именованог тијела.

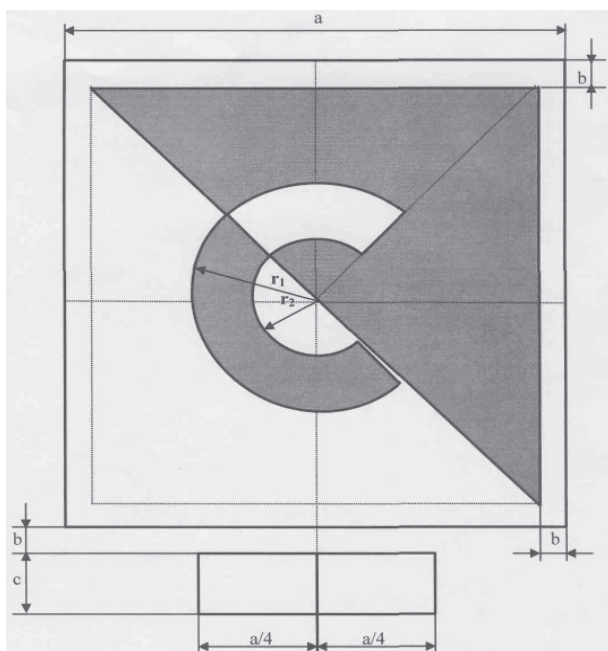
² Прилог 2. Директиве 2009/142/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 30. новембра 2009. о апаратима на гасовита горива / Annex II Directive 2009/142/EC of the European Parliament and of Council of 30 November 2009 relating to appliances burning gaseous fuels/.

ПРИЛОГ 3³.

ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ

"С" ЗНАК – ЗНАК УСАГЛАШЕНОСТИ КОЈИ СЕ КОРИСТИ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Знак усаглашености који се користи у Републици Српској је у облику квадрата, са стилизованим латиничким словом "С" у средини.

$$b = \frac{5}{100} \times a$$

$$c = \frac{12}{100} \times a$$

$$r_1 = \frac{40}{100} \times a$$

$$r_2 = \frac{25}{100} \times a$$

Ако се "С" знак смањује или увећава, морају се узети у обзир пропорције приказане на овом цртежу.

Различите компоненте "С" знака морају имати исту висину, при чему страна "а" квадрата не смије бити мања од 5 mm.

"С" знак мора бити стављен у непосредној близини пословног имена, односно назива произвођача или његовог овлашћеног заступника примјеном исте технике.

Ако је поступак оцјењивања усаглашености спровело именовано тијело у складу са чл. 9. и 10. овог правилника, испод квадрата са словом "С" обавезно се додају два правоугаоника према пропорцијама са цртежа.

У први правоугаоник уписује се идентификациони број именованог тијела за оцјењивање усаглашености, а у други правоугаоник уписују се двије посљедње цифре године издавања сертификата о усаглашености.

³ Прилог 3. Директиве 2009/142/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 30. новембра 2009. о апаратима на гасовита горива / Annex III Directive 2009/142/EC of the European Parliament and of Council of 30 November 2009 relating to appliances burning gaseous fuels/.

ПРИЛОГ 4⁴.

КОНСТРУКЦИЈСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Конструкцијска документација мора да садржи сљедеће:

- општи опис апарата,
- основне скице и радионичке цртеже и шеме саставних дијелова, подсклопова, склопова итд.,
- описе и објашњења потребна за разумијевање наведеног, укључујући и рад апарата,
- извјештаје о испитивању,
- упутства за уградњу и коришћење.

Уколико је примјерено, конструкциона документација мора да садржи сљедеће:

- потврде које се односе на опрему уграђену у апарат,
- сертификате и потврде који се односе на производне поступке и/или контролу и/или надзор апарата,
- све друге документе потребне за оцјењивање усаглашености за доношење оцјене.

⁴ Прилог 4. Директиве 2009/142/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 30. новембра 2009. о апаратима на гасовита горива / Annex IV Directive 2009/142/EC of the European Parliament and of Council of 30 November 2009 relating to appliances burning gaseous fuels/.

ПРИЛОГ 5⁵.

МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ КОЈЕ МОРАЈУ ДА ЗАДОВОЉЕ ИМЕНОВАНА ТИЈЕЛА ЗА ОЦЈЕЊИВАЊЕ УСАГЛАШЕНОСТИ

Именована тијела морају задовољити сљедеће минималне услове:

- расположиво особље и потребна средства и опрему,
- техничку оспособљеност и стручно особље,
- независност у обављању испитивања, састављању извјештаја, издавању сертификата, спровођењу надзора прописаном овим правилником, независност руководства и техничког особља у односу на сва подручја, групе или лица, који су директно укључени у те активности у области апарата,
- чување професионалне тајне од стране особља,
- осигурање од одговорности.

Министарство је надлежно за периодично провјеравање испуњености прва два услова из овог прилога.

⁵ Прилог 5. Директиве 2009/142/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 30. новембра 2009. о апаратима на гасовита горива / Annex V Directive 2009/142/EC of the European Parliament and of Council of 30 November 2009 relating to appliances burning gaseous fuels/.